

Asia: VN/5969/2022

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 16 a §:n muuttamisesta

Asetusluonnosta koskeva lausuntonne

Voitte kirjoittaa asetuseronnosta koskevat huomionne alla olevaan kenttään.

Uudenmaan TE-toimisto pitää ehdotusta pääosin kannatettavana erityisesti asiakkaan näkökulmasta, koska se nopeuttaisi selkeiden opintoasioiden käsittelyä. Nykyisessä toimintamallissa haasteena on ollut se, että asiakas on joutunut odottamaan jopa kuukauden verran opintoasiansa käsittelyä, vaikka hänen opintonsa olisivat selkeästi sivutoimisia. Pitkä odotusaika on johtanut myös siihen, että asiakkaat ovat jättäneet opintoja aloittamatta, koska eivät ole halunneet ottaa riskiä työttömyysetuuden menettämisestä. Nykyisessä toimintamallissa käsittelyaika vaihtelee sen mukaan, minkä TE-toimiston kanssa asiakas asioi. Uudenmaan TE-toimiston kanssa asioivan on mahdollista saada lausunto opinnoistaan heti asioinnin yhteydessä peruskäsittelystä, kun taas muiden TE-toimistojen ja työllisyyden kuntakokeiluiden asiakkailta käsittelyaika on sama, kuin kaikissa muissakin Uudenmaan TE-toimistoon keskitetyissä asioissa. Ehdotus on erittäin toivottava lakisääteisessä käsittelyajassa pysymisen kannalta, koska se vähentäisi asiantuntijakäsittelyyn tulevien opintoasioiden käsittelyä erityisesti kesäisin ja syksyisin. Kesäisin käsittelyssä on kesätyönhakijoiksi ilmoittautuneita päätoimisia opiskelijoita, ja syksyisin alkaa suurin osa päätoimisista opinnoista.

Päätoimisten opintojen lausumisen siirtäminen TE-toimistoille niissä tilanteissa, joissa hakijalla ei ole opiskeluaikaista työssäoloa tai yritystoimintaa, on pääosin kannatettava ehdotus. Haasteita voi tulla tilanteissa, joissa työnhakija on siirtynyt päivälukiosta aikuislukioon sekä ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen erottamisessa ammatillisista perustutkinnoista. Sivutoimisia opintoja lausuttiin TE-toimistoissa sekä perus- että asiantuntijakäsittelyssä ennen lokakuuta 2021. Lausunnot voitiin antaa eri alueilla osana asiakaspalvelun peruskäsittelyä jopa ilman selvityspyyntöprosessia, mikä takasi asiakkaille asian viivytyksettömän käsittelyn ja sujuvoitti asiakasprosesseja sekä asiakkaiden toimeentulon varmistamista.

Kuntakokeilussa mukana olevien kuntien toimivalta työvoimapolitiittisten lausuntojen antamisessa

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

Ehdotuksessa huomiota herätti se, että jatkossakaan työllisyyden kuntakokeiluilla ei olisi oikeutta antaa lausuntoja opinnoista (pl. lyhytkestoiset opinnot) omille asiakkailleen. Uudenmaan TE-toimisto katsoo, että myös työllisyyden kuntakokeiluilla tulisi olla oikeus antaa asiakkailleen lausuntoja päätoimisista opinnoista. Esimerkiksi tällä hetkellä haasteena on se, että työllisyyden kuntakokeiluilla ei ole oikeuksia purkaa työssäolovelvoitteita tai antaa viittauslausuntoja. Tähän on nyt tulossa muutos hallituksen esityksen myötä.

Jos tämä nyt lausunnolla oleva ehdotus toteutuu tällaisenaan, niin haasteena tulee olemaan se, että työllisyyden kuntakokeilut joutuisivat pyytämään omien asiakkaidensa opintolausunnot TE-toimistolta. Asioiden siirtäminen organisaatiolta toiselle vain hidastaa asiakkaan asioiden käsittelyä, ja se on myös asiakkaiden oikeusturvan näkökulmasta ongelmallista. Uudenmaan TE-toimisto kannattaa sitä, että myös työllisyyden kuntakokeiluilla olisi oikeus antaa asiakkailleen lausuntoja päätoimisista ja sivutoimisista opinnoista.

Kallio Tuomas
Uudenmaan TE-toimisto